

LIETUVOS VYSKUPŲ KONFERENCIJA

S. Skapo g. 4, LT-01122 Vilnius, tel. (5) 212 5455
el. paštas vyskupu.konferencija@yahoo.com

2019-12-20 Nr. 1-317/19

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
Gedimino pr. 11, Vilnius

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO (19-14568) DĖL LYGIŲ GALIMYBIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1826 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3512

Susipažinę su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kuri, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2019 m. rugsėjo 30 d. rezoliucija Nr. S-3376 parengtu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo *Dėl Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 pakeitimo įstatymo projekto* Nr. XIIP-3512 projektu (toliau – Projektas), teikiame šiuos pastebėjimus.

Pirma, Projekte nėra atkreiptas dėmesys į tai, kad Lygių galimybių įstatymo projekte yra keičiamas socialinės padėties apibrėžimas papildant draudimu diskriminuoti dėl "šeiminės padėties". Šeiminė padėtis apima santuokinį statusą. Siūloma nauja nuostata galėtų būti pagrindas skirtingą susituokusiųjų ir nesusituokusiųjų traktavimą pripažinti diskriminacija, taip iš esmės devalvuojant santuokos socialinę ir teisinę vertę.

Antra, siūlome atkreipti dėmesį ir Projekte įvertinti tai, kad Lygių galimybių įstatymo projekte nebelieka nuostatos (dabartinio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte), kad įstatymas netaikomas "šeimoms ir privataus gyvenimo srityse". Šios nuostatos atsisakymas atvertų kelią valstybės institucijų kišimuisi į šeimos ir privataus gyvenimą.

Trečia, siūlome, kad Projekte būtų įvertinta ir tai, kad Lygių galimybių įstatymo projekte panaikinama įstatymo netaikymo išimtis religinėms bendruomenėms ir bendrijoms, jų arba jų narių įsteigtoms organizacijoms teikiant gaminius, prekes, ir paslaugas religiniais arba tikėjimo tikslais: «3) religinėms bendruomenėms ir bendrijoms, jų arba jų narių įsteigtoms organizacijoms, kurių steigimo ar juos atitinkančiuose dokumentuose nustatyta, kad jų etosas remiasi religija ar tikėjimu, teikiant gaminius, prekes ir paslaugas religiniais arba tikėjimo tikslais». Šios nuostatos atsisakymas atvertų kelią skundams prieš Lietuvos religines bendruomenes jau vien dėl to, kad jos atsisako nuomoti patalpas, pardavinėti devocionalijas ir pan. asmenims, kurių nuostatos ir veikla nėra suderinama su religinės bendruomenės tikėjimu ir vertybėmis.

Ketvirta, nerimą kelia ir tai, kad Lygių galimybių įstatymo projekte nebelieka nuostatos, kad įstatymas netaikomas «8) švietimo ir ugdymo srityse, jeigu šio įstatymo nuostatų taikymas nesuderinamas su valstybinių ar privačių ikimokyklinio ugdymo įstaigų, bendrojo ugdymo mokyklų ar kitų švietimo įstaigų, kurių steigimo ar juos atitinkančiuose dokumentuose nustatyta, kad jų etosas remiasi religija ar tikėjimu, bendruomenių siekiu ugdyti vaikus religinės bendruomenės ar bendrijos vertybes palaikančioje aplinkoje». Šios nuostatos atsisakymas turėtų neigiamą poveikį toms dviejų steigėjų mokykloms, taip pat privačių asmenų įsteigtoms mokykloms arba kitoms švietimo institucijoms bei ugdymo institucijoms (pvz., ikimokyklinio ugdymo įstaigoms), kurios savo įstatuose yra numatę, kad vadovaujasi krikščionišku etosu. Kitaip tariant, priėmus siūlomus įstatymo pakeitimus privatūs asmenys nebegalėtų savo įsteigtose įstaigose kelti reikalavimų, kad jų darbuotojų nuostatos būtų suderinamos su ugdymo įstaigos etosu.

Penkta, siūlome, kad Projekte būtų įvertinta ir tai, kad lygiagrečiai Lygių galimybių įstatymo pakeitimui siūlomas LR Darbo kodekso pakeitimas (projekto Nr. XIIIIP-351), kuriuo siūloma įtvirtinti nuostatą, kad «Darbdavys, kurio vidutinis darbuotojų skaičius yra daugiau kaip penkiasdešimt, privalo priimti ir įprastais darbovietėje būdais paskelbti lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros principų įgyvendinimo priemonės». Jei būtų priimti šis ir kiti viršuje išvardyti projektai, atsirastų teisinės prielaidos Valstybei dar labiau kištis į šeimos ir religinių bendruomenių, katalikiškų ugdymo įstaigų gyvenimą ir kovos su "diskriminacija" pretekstu taikyti sankcijas, o tuo pačiu - varžyti piliečių laisvę vadovautis savo sąžine, religiniais įsitikinimais.

Kun. Kęstutis Smilgevičius
Generalinis sekretorius